

„хвъркати“ части дори до Берковица и Ломъ. Особни отряди, подъ командата на генералитѣ Шуваловъ и Раухъ, завзеха същеврѣменно Правецъ, Етрополе и Орхание, и къмъ края на октомврий авангарднитѣ руски колони застанаха у политѣ на Араба-Конашкия проходъ, на чийто върхъ едвамъ се спиратъ отстъпилитѣ по цѣлата линия войски на Шевкетъ-паша. Прѣзъ това врѣме около Плѣвень обрачатъ на руската обсадна армия все повече и повече се стѣгна. Къмъ срѣдата на октомврий силни кавалерийски части обградиха Османъ-паша откъмъ западъ. На 28 октомврий Скобелевъ окончателно завладѣ тѣй нареченитѣ „Зелени гори“, лежащи на югъ при самитѣ стѣни на града. Дѣснофланговитѣ руски и ромънски войски прѣвзеха още нѣкои укрѣпени мѣста и приближиха до най-главнитѣ редути на сѣверъ и сѣверо-истокъ отъ укрѣпения лагеръ.

Османъ-паша е заграденъ отъ всички страни и чувствува, че фаталниятъ край приближава. Но не се рѣшава да капитулира безусловно . . .

Къмъ втората половина на мѣсецъ ноемврий въ стана на освободителитѣ почнаха да достигатъ съгледници, които съобщаваха, че турцитѣ готвятъ нѣщо. На 27 сѣщий прѣзъ ноцъта рускитѣ аванпостове съзрѣха нѣкакво необикновено движение въ укрѣпленията. Разбира се, че Османъ-паша се е рѣшилъ да напусне своитѣ умаломощени благодарение на блокадата позиции и съ единъ безуменъ „юрошъ“ да си пробие пътъ за София. И дѣйствително, прѣзъ тая ноцъ, снѣжна, тъмна и бурна, по единъ опрѣдѣленъ знакъ, той вдигна цѣлата си 44 хилядна армия и самъ лично я повежда прѣзъ мостоветѣ на р. Видъ, като постави всичката си артилерия на Онецкитѣ и Трънски височини. На расъмнаване на 28-й стра-